

Gıda Güvenliği Gündemi

Haftalık Gıda Güvenliği Gündemi

Gıda Güvenliği Derneği / Turkish Food Safety Association
25,288 followers

February 9, 2025

Sayı: 65

Tarih: 09.02.2025

Hazırlayan: Gıda Güvenliği Derneği

Ülkemizden ve Dünyadan Haberler

♦ Bu hafta (29.01-05.02.2025) RASFF tarafından bildirilen Türkiye orijinli 13 bildirim bulunmaktadır. Dubai çikolatasında deklare edilmemiş alerjen bilgisi, kimyonda Pyrrolizidine alkaloidleri, kuru incirde aflatoksin, fındıkta aflatoksin, fıstıkta aflatoksin, taze biberde Dimethoate ve ethion, öğütülmüş beyaz biberde Ethylene oxide, incirde okratoksin A tespit [edilmiştir](#).

♦ Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi (JRC) desteğiyle yürütülen bir çalışmada, EFSA, ECDC, ECHA, EEA ve EMA gibi beş AB sağlık ve çevre ajansı, Aspergillus mantarlarının neden olduğu aspergilloz enfeksiyonunun tedavisinde kullanılan azol mantar ilaçlarına karşı gelişen direnç riskine dikkat çekti. Raporda, tarım ve bahçecilikte yaygın kullanılan azol fungusitlerin, Aspergillus türlerinde temel antifungal tedavilere karşı direnç gelişimini teşvik edebileceği vurgulandı. 2010-2021 yılları arasında AB/AEA ülkelerinden toplanan veriler, Avrupa genelinde azol fungusit kullanımının kapsamlı bir değerlendirmesini sunarken, bu durumun halk sağlığı açısından oluşturduğu potansiyel risklere işaret ediyor.

One Health: EU agencies unite to tackle azole fungicide resistance in...

For the first time, the five EU health and environment agencies – EFSA, ECDC, ECHA, EEA and EMA[1]– supported by the JRC, reviewed how the use of azol...
European Food Safety Authority

♦ Greenpeace, Birdlife ve BEUC dahil 130'dan fazla kuruluş, Avrupa Komisyonu'na (EC) bitki bazlı gıdalar için 2026 yılına kadar bir AB eylem planı geliştirme çağrısında bulundu. Kuruluşlar, bitki bazlı gıda sektörünün kritik bir dönemde olduğunu vurgulayarak, AB'nin küresel liderliğini güçlendirmesi gerektiğini belirtti.

Mektupta öne çıkan talepler:

- Avrupa tarımının geleceğiyle ilgili stratejik kararlar alınması
- Bitki bazlı tarımsal gıda zincirlerinin güçlendirilmesi
- Mevcut politikaların yetersizliği nedeniyle daha güçlü destek mekanizmalarının oluşturulması

Bu çağrı, AB'nin bitki bazlı gıdalara yönelik politikalarını güçlendirmesi ve sektörün sürdürülebilir büyümesini desteklemesi gerektiğini bir kez daha gündeme taşıyor.

https://eeb.org/wp-content/uploads/2025/01/Joint_call_EU_Action_Plan_for_Plant-Based_Foods_Jan2025.pdf

♦ ABD Gıda ve İlaç Dairesi (FDA), perfloroalkil ve polifloroalkil maddelerle (PFAS) ilgili 35 gıda teması bildirimini (FCN) **iptal etme kararı aldığını duyurdu**. Bu bildirimler, kağıt ve karton ambalajlarda yağa dayanıklı kaplamalar için yetkilendirilmişti. FDA, üreticilerin ve tedarikçilerin bu maddelerin üretimini, tedarikini ve kullanımını durdurduğunu belirtti. Listeye dahil olan üreticiler, FDA'ya yazılı olarak PFAS içeren gıda teması maddelerini ABD'de artık kullanmadıklarını bildirdi. Bu doğrultuda, FDA da ilgili bildirimleri listeden kaldırdı.

35 Food Contact Notifications Related to PFAS Are No Longer...

FDA issued a notice in the Federal Register announcing its determination that 35 food contact notifications (FCNs) related to per- and...

U.S. Food and Drug Administration

♦ Son dönemde yayımlanan raporlara göre, çeşitli gıda kaynaklı hastalık salgınları yaşandı:

- **Kanada:** İthal pastalara bağlı büyük bir salmonelloz salgını ortaya çıktı, 69 vaka tespit edilirken, 22 kişi hastaneye kaldırıldı.
- **Norveç:** Son 40 yılın en büyük salmonelloz salgını, 230 kişiyi etkiledi. Kaynak olarak alfalfa filizleri belirlendi.
- **Fransa:** Çiğ süt peynirinde Şiga toksin üreten E. coli (STEC) O17 tespit edildi, 11 kişi hastalandı.
- **Belirtilmeyen lokasyon:** Et içeren sandviç tüketimi, 40 kişiyi etkileyen ve 1 ölümle sonuçlanan bir salgına yol açtı. E. coli ve/veya Clostridium perfringens şüpheli etkenler arasında.

- **Malezya:** Balon balığı tüketimi nedeniyle tetrodotoksin zehirlenmesi görüldü, 5 kişi etkilendi.
- **Nepal'den hareket eden bir uçuş:** Staphylococcus aureus kaynaklı zehirlenme, 43 yolcuya hastalık belirtilerine yol açtı. Kaynak olarak pancar salatası belirlendi.
- **İstanbul:** Kaçak alkole bağlı metanol zehirlenmesi nedeniyle 38 vaka ve 11 ölüm rapor edildi.

Monthly Industry update – Food safety developments, recalls and...

Establishing the correct shelf life of a food is important for a number of reasons. First and foremost, it needs to be set to ensure that the food...

brcgs.com

- ♦ ABD Tarım Bakanlığı (USDA), Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü'ne (WOAH) sunduğu raporda, Kaliforniya'daki bir ördek çiftliğinde H5N9 kuş gribi türünün tespit edildiğini duyurdu. Bu, ABD'de kümes hayvanlarında ilk kez doğrulanan H5N9 vakası olarak kayıtlara geçti. Virüs, yaygın olan H5N1 türüyle birlikte bulundu. İngiltere hükümeti ise, Batı Midlands bölgesinde bir insanın kuş gribine yakalandığını doğruladı. Enfekte kişinin, bir çiftlikte çok sayıda enfekte kuşla uzun süreli temasta bulunduğu belirtildi. Kuşlar, İngiltere'de dolaşan D1.2 genotipi ile enfekteydi, ancak yetkililer, bu suşun ABD'deki kuş ve memeliler arasında dolaşan virüslerden farklı olduğunu açıkladı. Hasta, bulaşıcı hastalıklar ünitesinde tedavi altına alındı.

WAHIS

wahis.woah.org

- ♦ Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan [son tarım-gıda ticareti raporuna](#) göre, Ekim 2024'te AB tarım-gıda ticareti rekor seviyelere ulaştı. İhracat 21,7 milyar avroya yükselerek bir önceki aya göre %10, Ekim 2023'e göre ise %8 artış gösterdi. İthalat ise 16,2 milyar avroya ulaştı ve %19'luk bir artış kaydedildi. Bu büyüme, 2022'den bu yana artan ihracat hacimleri ve sürdürülen yüksek fiyatlar nedeniyle ortaya çıktığı değerlendirilmiştir. Ocak-Ekim 2024 kümülatif verileri, ithalatta %6, ihracatta ise %3'lük bir artış olduğunu ortaya koyuyor. Birleşik Krallık ve ABD, AB tarımsal gıda ihracatının en önemli varış noktaları olmaya devam ederken, Çin'e yapılan ihracat tahıl, domuz eti ve süt ürünlerindeki düşüş nedeniyle %8 azaldı.

https://agriculture.ec.europa.eu/news/eu-agri-food-exports-and-imports-reached-record-levels-october-2024-2025-01-24_en

- ♦ Son yıllarda, Listeria monocytogenes ve STEC gibi patojenler, Avrupa Birliği'nde taze ve dondurulmuş meyve, sebze ve otlarla ilişkili büyük salgınlara neden oldu. Bu durum, su kalitesi ve endüstriyel kullanımı konusunda artan endişeleri beraberinde getirdi. Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi (EFSA) uzmanları, meyve, sebze ve otların işlenmesinde kullanılan suyun mikrobiyolojik ve fiziko-kimyasal kalitesini analiz etti. Ayrıca, gıda endüstrisinin su yönetim sistemlerini iyileştirmesine yardımcı olabilecek bir dizi proses suyu yönetim planı ve çevrimiçi bir araç geliştirdi.

New advice and app to manage process water for fruit, vegetables...

Combining disinfection treatments and water replenishment can help maintain the microbiological quality of the water used in processing such...

European Food Safety Authority

- ◆ Gıda raf ömrünün doğru belirlenmesi, **güvenlik, kalite ve israfı önleme** açısından büyük önem taşımaktadır. Raf ömrü, **gıda kaynaklı patojenlerin kontrolü**, kimyasal bozulma ve mikroorganizmaların neden olduğu kalite kayıpları gibi faktörlere bağlı olarak belirlenmelidir. Ayrıca, raf ömrünün **çok kısa olması gıda israfına, çok uzun olması ise tüketici için risklere** yol açabilir. **Food Standards Scotland**, bu süreçlere dair kapsamlı bir kılavuz yayınladı. Rehber, ürünlerin raf ömrünü belirlerken dikkate alınması gereken temel unsurları içermekte olup, ücretsiz olarak erişime açıktır.

Shelf-life guidance 2025

FSS is the public sector food body for Scotland. We ensure that information on safety, standards and nutrition is independent, consistent and evidence-...

foodstandards.gov.scot

- ◆ ABD Hükümet Hesap Verebilirlik Ofisi (GAO), ABD Tarım Bakanlığı'nı (USDA) et ve kümes hayvanı ürünlerindeki bakterilere yönelik patojen standartlarını güncellemeye öncelik vermeye çağırdı. GAO raporunda, USDA Gıda Standartları ve Teftiş Servisi'nin (FSIS) güncelleme sürecinde netlik eksikliği bulunduğu belirtilirken, denetim boşluklarının değerlendirilmesi ve insan sağlığı risklerini en aza indirecek yeni standartların oluşturulması gerektiği vurgulandı. Bu çağrı, gıda güvenliği standartlarının güncellenmesi ve tüketici sağlığının korunması açısından kritik bir adım olarak değerlendiriliyor.

Food Safety: USDA Should Take Additional Actions to Strengthen...

Federal oversight of food safety has been on our High Risk List since 2007. Yet, harmful bacteria in food sickens 1 in 6 Americans and kills thousands...

gao.gov

- ◆ Gıda güvenliği kaynakları arasında yeni bir metal dedektör test kılavuzu yayımlandı. Bu kılavuz, metal kontaminasyonunun yabancı madde kaynaklı ürün geri çağırımlarında en yaygın nedenlerden biri olması nedeniyle hazırlandı. Metal dedektörlerinin düzenli test edilmesi, gıda güvenliğini sağlamada kritik bir adım olarak görülüyor. Kılavuz, metal tespiti süreçlerinin nasıl daha etkin yürütülebileceğine dair en iyi uygulamaları içeriyor ve bu alandaki referans kaynaklar arasına önemli bir katkı sağlıyor.

https://www.mt.com/gb/en/home/library/guides/product-inspection/test-guide.html?cmp=em-tp_GLO_PIAD_BRCGSMDTEST_AF_20241210

- ◆ İngiltere Ekoloji ve Hidroloji Merkezi (UKCEH) ve Doğu Anglia Üniversitesi (UEA) tarafından yürütülen modelleme çalışmasının sonuçları yayımlandı. Araştırma, küresel sıcaklıkların sanayi öncesi seviyelerin üzerine

çıkması durumunda İngiltere'de tarımın nasıl değişebileceğini ortaya koyuyor.

Öne çıkan bulgular:

- 2080 yılına kadar, İngiltere'nin iklimi, portakal, nohut ve bamya gibi sıcak iklim bitkileri için daha uygun hale gelebilir.
- Soğan ve yulaf gibi mevcut temel ürünlerin yetiştirilmesi ise zorlaşabilir.

Derneğimizden Haberler

2023 Yılında Türkiye ile İlgili RASFF Bildirimlerinin Değerlendirilmesi Raporu

Gıda Güvenliği Derneği olarak, 2023 yılı Avrupa Birliği Gıda ve Yem için Hızlı Uyarı Sistemi (RASFF) verilerini değerlendirdik ve bu veriler çerçevesinde Türkiye'nin gıda güvenliği performansına ışık tutmaya çalıştık. Raporumuz, pestisit kalıntılarında patojen mikroorganizmalara, mikotoksinlerden doğal toksinlere kadar en yoğun hızlı uyarı aldığımız konuları içeriyor. Bu rapor, gıda güvenliği konusunda kamuoyunu bilgilendirmeyi, sektör ve akademiye ışık tutmayı hedefliyor. Daha şeffaf bir bilgi paylaşımı ve etkili kontrollerle ülkemizin gıda güvenliği yolculuğunu daha ileriye taşımak mümkün. <https://lnkd.in/eafykGNg>

Gıda Güvenliği Derneği olarak, 2023 yılı Avrupa Birliği Gıda ve Yem için...

Gıda Güvenliği Derneği olarak, 2023 yılı Avrupa Birliği Gıda ve Yem için Hızlı Uyarı Sistemi (RASFF) verilerini değerlendirdik ve bu veriler çerçevesinde Türkiye'ni...

tr.linkedin.com

Gıdaların Etiketlenmesi, Mevzuatı Eğitimi

R. Petek Ataman liderliğinde, 13-14 Şubat tarihlerinde gerçekleştirilecek Gıdaların Etiketlenmesi, Mevzuatı Eğitimi için kayıtlarımız açılmıştır.

Gıdaların etiketlenmesi konusunda derinlemesine bilgi edinmek ve...

Gıdaların etiketlenmesi konusunda derinlemesine bilgi edinmek ve mevzuatla ilgili güncel detayları öğrenmek ister misiniz? Bu eğitimde, R. Petek...

tr.linkedin.com

Gıda Güvenliği Derneği Gençlik Kulübü Eğitim Takvimi Yayında!

Gıda Güvenliği Derneği / Turkish Food Safety Association LinkedIn'...

📌 Gıda Güvenliği Derneği Gençlik Kulübü Eğitim Takvimi Yayında! 📌 Gıda Güvenliği Derneği Gençlik Kulübü olarak 2025 eğitim takvimimizi duyurmakta...

tr.linkedin.com

Gıda Güvenliği Derneği Gençlik Kulübü olarak ilk eğitimimize Şubat ayında başlıyoruz!

Gıda Güvenliği Derneği Gençlik Kulübü olarak ilk eğitimimize Şuba...

Gıda Güvenliği Derneği Gençlik Kulübü olarak ilk eğitimimize Şubat ayında başlıyoruz! 📌 Eğitimimizin konusu: "Gıda Güvenliği Kültürü: Nedir, Nasıl...

tr.linkedin.com

